

Niezwłocznie udaj się do logopedy gdy:

- **dziecko podczas artykulacji wsuwa język między zęby lub ociera nim o wargę.**
W każdym wieku jest to wada, z której niestety się nie wyrasta. Im dłużej zwlekamy, tym bardziej wada się utrwała,
- dziecko zniekształca głoski, np. wymawia „r” gardłowo. Ale trzeba wiedzieć, że zastępowanie głosek trudniejszych łatwiejszymi nie jest wadą ale swoistą cechą rozwoju mowy. Jeżeli jednak podczas wymawiania głosek dziecko nie zastępuje jej inną znaną w języku polskim, ale używa „obcego” dla nas dźwięku, wówczas warto zanotować sobie słowa, w których to ma miejsce i skonsultować to z logopedą,
- dziecko wyraźnie jąka się (miewa częste blokady i uporczywe powtarzanie jakiejś głoski lub utrudniony start mowy). Jednakże jeśli zauważymy u dziecka lekkie zacinańie, powtarzanie sylab nie wpadajmy w panikę - może to być typowa, fizjologiczna nie płynność mowy. Bierze się ona stąd, że w wieku przedszkolnym rozwój myślenia i zasób słownictwa biernego (co dziecko rozumie) rozwija się szybciej niż jego umiejętności wypowiedzenia swoich myśli, a to może powodować rozwojową nie płynność mowy. Jeśli jednak problem będzie się nasilał, potrzebna jest szybka konsultacja ze specjalistą,
- dostrzegamy zmiany anatomiczne w budowie narządów mowy dziecka lub mamy wątpliwość czy dziecko dobrze słyszy,
- dziecko nawykowo mówi przez nos,
- Dziecko 3 - letnie porozumiewa się za pomocą gestów i sylab. Pod koniec trzeciego roku życia nie wymawia którejkolwiek z samogłosek ustnych (a, o, e, i, u, y),
- Twoje dziecko w okresie między 3-4 r.ż.
  - ∅ porozumiewa się tylko za pomocą pojedynczych słów,
  - ∅ mowa jest niezrozumiała dla otoczenia,

- Ø nie mówi głosek: „l, k, g, f, w, ś, ź, ć, dź”,
- Twoje dziecko w okresie między 5-6 r.ż.
  - Ø głoski dźwięczne zastępuje bezdźwięcznymi na przykład zamiast „buty” mówi „puty”,
  - Ø nie buduje wypowiedzi wielozdaniowej,
  - Ø nie wymawia głosek „sz, ż, cz, dź”.